

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. birželio 19 d.*

„Apeliacinis skundas – Ieškinys dėl panaikinimo – Ieškinio išsiuntimas telefaksu – Ieškinio originalo pateikimas Bendrojo Teismo kanceliarijai pasibaigus terminui – Pavėluotas siuntos pristatymas – Sąvoka „*force majeure* arba aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti““

Byloje C-660/17 P

dėl 2017 m. lapkričio 24 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

RF, kurios buveinė yra Gdynėje (Lenkija), atstovaujama *radca prawny* K. Komar-Komarowski,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai

Europos Komisijai, atstovaujamai J. Szczodrowski, G. Meessen ir I. Rogalski,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai C. Toader, A. Rosas (pranešėjas), L. Bay Larsen ir M. Safjan,

generalinis advokatas N. Wahl,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2019 m. sausio 24 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: lenkų.

Sprendimą

- 1 Apeliaciniu skundu RF prašo panaikinti 2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo nutartį *RF / Komisija* (T-880/16, nepaskelbta Rink., EU:T:2017:647, toliau – skundžiama nutartis); ja minėtas teismas atmetė kaip nepriimtina RF ieškinį, kuriuo buvo siekiama panaikinti 2016 m. rugsėjo 15 d. Komisijos sprendimą C(2016) 5925 *final*, kuriuo atmestas RF skundas byloje COMP AT.40251 – Geležinkelių transportas, krovinių gabenimas (toliau – ginčijamas sprendimas).

Teisinis pagrindas

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statutas

- 2 Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto III antraštinės dalies „Teisingumo Teismo proceso tvarka“ 45 straipsnyje nustatyta:

„Terminų pratęsimas dėl nuotolių nustatomas procedūros reglamentu.

Vienai iš šalių praleidus nustatytą terminą, jos teisių tai neapriboja, jei tik ji įrodo, kad taip atsitiko dėl aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti ar dėl *force majeure*.“

- 3 Šio statuto IV antraštinės dalies „Bendrasis Teismas“ 53 straipsnio pirmoje ir antroje pastraipose numatyta:

„Bendrojo Teismo procesą reglamentuoja III antraštinė dalis.

Papildomos ir išsamesnės nuostatos, kurių gali prireikti, nustatomos procedūros reglamente.“

Bendrojo Teismo procedūros reglamentas

- 4 2015 m. kovo 4 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento (OL L 105, 2015, p. 1), kuris įsigaliojo 2015 m. liepos 1 d., III antraštinėje dalyje „Tiesioginiai ieškiniai“ yra pirmas skyrius „Bendrosios nuostatos“. Šis skyrius suskirstytas į penkis skirsnius, ketvirtame skirsnyje, kuris skirtas terminams, yra šio reglamento 58–62 straipsniai.

- 5 Bendrojo Teismo procedūros reglamento 58 straipsnyje (terminų skaičiavimas) numatyta:

„1. Procesiniai terminai, kurie numatyti Sutartyse, Statute ir šiame reglamente, skaičiuojami taip:

<...>

- b) terminas, nustatytas <...> mėnesiais <...>, pasibaigia su paskutin[e] <...> mėnesio <...> diena, kuri atitinka tą <...> mėnesio <...> dieną, kai atsitiko įvykis arba buvo atliktas veiksmas, nuo kurio terminas yra skaičiuojamas. Jeigu mėnesiais <...> nustatytas terminas baigiasi mėnesį, kurį atitinkamos dienos nėra, terminas pasibaigia kartu su paskutine to mėnesio diena;

<...>“

- 6 Šio reglamento 60 straipsnyje „Terminas dėl nuotolių“ nustatyta:

„Procesiniai terminai dėl nuotolių pratęsimi fiksuotu dešimties dienų terminu dėl nuotolių.“

- 7 Minėto reglamento 73 straipsnio „Procesinio dokumento popierinės versijos pateikimas Teismo kanceliarijai“ 3 dalyje buvo numatyta:

„Nukrypstant nuo 72 straipsnio 2 dalies antro sakinio, vertinant, ar laikytasi procesinių terminų, atsižvelgiama į datą ir laiką, kai visa pasirašyto procesinio dokumento originalo kopija <...> gaunama Teismo kanceliarijoje telefaksu, jeigu ne vėliau kaip per dešimt dienų Teismo kanceliarijai pateikiamas pasirašytas procesinio dokumento originalas <...>. 60 straipsnis netaikomas šiam dešimties dienų terminui.“

- 8 Šis 73 straipsnis buvo išbrauktas padarius 2018 m. liepos 11 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento pakeitimus (OL L 240, 2018, p. 68), pagal kuriuos pateikiant procesinius dokumentus tapo privaloma naudoti taikomąją programą „e-Curia“.
- 9 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 126 straipsnį tuo atveju, jeigu ieškinys yra akivaizdžiai nepriimtinas, Bendrasis Teismas gali bet kada nuspręsti priimti sprendimą motyvuota nutartimi ir netęsti proceso.

Bendrojo Teismo procedūros reglamento praktinės vykdymo nuostatos

- 10 Bendrojo Teismo procedūros reglamento praktinių vykdymo nuostatų (OL L 152, 2015, p. 1) III.A.2 dalies dėl procesinių dokumentų ir jų priedų pateikimo telefaksu 79–81 punktuose numatyta:

„79. Vertinant, ar laikytasi termino, į procesinio dokumento pateikimo telefaksu datą atsižvelgiama tik tuomet, jeigu ne vėliau kaip per dešimt dienų Teismo kanceliarijai pateikiamas telefaksu perduotas šaliai atstovaujančio asmens ranka pasirašyto procesinio dokumento originalas, kaip numatyta Procedūros reglamento 73 straipsnio 3 dalyje.

80. Šaliai atstovaujančio asmens ranka pasirašytas originalas turi būti išsiųstas nedelsiant, tuojau pat po išsiuntimo telefaksu, be jokių, net nesvarbių, dokumento pataisymų ar pakeitimų.

81. Jeigu šaliai atstovaujančio asmens ranka pasirašytas originalas ir anksčiau Teismo kanceliarijoje telefaksu gauta kopija skiriasi, bus atsižvelgiama tik į pasirašyto dokumento originalo pateikimo datą.“

Ginčo aplinkybės ir skundžiama nutartis

- 11 Kadangi RF ieškinys buvo ieškinys dėl panaikinimo, pagal SESV 263 straipsnio 6 dalį jis turėjo būti pateiktas per du mėnesius nuo sprendimo, dėl kurio buvo pateiktas ieškinys, paskelbimo arba nuo pranešimo apie jį RF dienos, arba nuo tos dienos, kai RF apie jį sužinojo.
- 12 Šioje byloje apie ginčijamą sprendimą RF buvo pranešta 2016 m. rugsėjo 19 d. Taigi dviejų mėnesių ieškinio pateikimo terminas, pratęstas Bendrojo Teismo procedūros reglamento 60 straipsnyje numatytu dešimties dienų terminu dėl nuotolių, baigėsi 2016 m. lapkričio 29 d. 24.00 val.
- 13 2016 m. lapkričio 18 d. RF Bendrojo Teismo kanceliarijai telefaksu išsiuntė ieškinį dėl panaikinimo. Tačiau pasirašytą ieškinio originalą Bendrojo Teismo kanceliarija gavo tik 2016 m. gruodžio 5 d., t. y. pasibaigus Bendrojo Teismo procedūros reglamento 73 straipsnio 3 dalyje numatytam dešimties dienų terminui, kuris pradedamas skaičiuoti nuo ieškinio gavimo telefaksu dienos.
- 14 2016 m. gruodžio 20 d., 2017 m. kovo 7 d. ir 2017 m. birželio 19 d. raštais Bendrojo Teismo kanceliarija paprašė apeliančės pateikti informaciją apie ginčijamo sprendimo pateikimo jai datą ir paaiškinimus dėl pavėluoto ieškinio pareiškimo.

- 15 2016 m. gruodžio 28 d., 2017 m. balandžio 28 d. ir 2017 m. birželio 27 d. raštais apeliančė pateikė prašomus paaiškinimus.
- 16 Visų pirma 2016 m. gruodžio 28 d. rašte RF nurodė, kad ieškinio popierinė versija buvo išsiųsta tą pačią dieną, kai ieškiny buvo perduotas Bendrajam Teismui telefaksu, taigi kiek įmanoma greičiau atsižvelgiant į pastarąją datą. Apeliančės teigimu, buvo pagrįsta manyti, jog ieškinio popierinę versiją Bendrasis Teismas gaus nepasibaigus dešimties dienų terminui. Tai, kad Bendrasis Teismas minėtą versiją gavo tik 2016 m. gruodžio 5 d., turėjo būti laikoma ypatingu vėlavimu pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsnio 2 dalį, siejamą su jo 53 straipsnio pirma pastraipa. Tai patvirtina aplinkybė, kad dešimties dienų terminas pagrįstu taip pat laikomas tiek pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamentą, tiek pagal šio procedūros reglamento praktines vykdymo nuostatas (80 punktas). RF padarė išvadą, kad ieškiny turėjo būti laikomas pateiktu laiku.
- 17 2017 m. birželio 27 d. rašte RF pridėjo dokumentus, patvirtinančius, kad 2016 m. lapkričio 18 d. *Poczta Polska*, pagrindiniam Lenkijos pašto paslaugų teikėjui, buvo įteikta siunta su pasirašytu ieškinio originalu. Ši aplinkybė patvirtina, kad RF parodė tokį rūpestingumą, kokio reikalaujama pateikiant ieškinio popierinę versiją per dešimt dienų nuo tokio ieškinio perdavimo telefaksu. RF negali būti laikoma atsakinga už tai, kad siunta 2016 m. gruodžio 2 d. vis dar buvo Lenkijoje ir Bendrojo Teismo kanceliarija ją gavo tik 2016 m. gruodžio 5 d., t. y. praėjus 17 dienų nuo ieškinio išsiuntimo telefaksu.
- 18 Minėtame rašte RF taip pat pabrėžė, kad ieškinio popierinės versijos siunta buvo perduota *Poczta Polska* dėl šio viešojo paslaugų teikėjo siūlomų garantijų. Be to, RF nurodė, kad nuo tada, kai siunta su ieškiniu buvo perduota išsiųsti, RF visiškai jos nebekontroliavo.
- 19 Skundžiamos nutarties 15 punkte priminęs, kad SESV 263 straipsnyje nurodyti ieškinio pateikimo terminai yra imperatyvūs, Bendrasis Teismas minėtos nutarties 16 punkte pažymėjo, kad nuo šių terminų galima nukrypti tik išskirtinėmis aplinkybėmis, t. y. atsiradus aplinkybėms, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure* atveju.
- 20 Skundžiamos nutarties 17 ir 18 punktuose Bendrasis Teismas priminė, kad pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją *force majeure* arba aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, sąvoka apima ir objektyvų elementą, susijusį su neįprastomis aplinkybėmis, nepriklausančiomis nuo ieškovo, ir subjektyvų elementą, susijusį su ieškovo pareiga apsisaugoti nuo neįprasto įvykio padarinių imantis tinkamų priemonių, nesukeliančių jam pernelyg didelių nuostolių. Visų pirma ieškovas turi atidžiai stebėti pradėto proceso eigą ir, be kita ko, elgtis rūpestingai, kad būtų laikomasi nustatytų terminų. Taigi „*force majeure*“ ir „aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti“ sąvokos netaikomos tokiai situacijai, kai apdairus ir nuovokus asmuo objektyviai galėtų išvengti ieškiniui pareikšti nustatyto termino pasibaigimo.
- 21 Minėtos nutarties 19 punkte Bendrasis Teismas pabrėžė, kad įvykis, kurio negalima išvengti ir dėl kurio buvo praleistas terminas, gali būti laikomas „aplinkybėmis, kurių nebuvo galima numatyti“, arba „*force majeure*“.
- 22 Skundžiamos nutarties 20 punkte Bendrasis Teismas teigė, kad tai, jog minėto Procedūros reglamento 73 straipsnio 3 dalyje numatytas dešimties dienų terminas, nereiškia, kad pašto siuntos su pasirašytu ieškinio originalu pristatymo paslauga, kuri trunka ilgiau negu dešimt dienų, būtų laikoma aplinkybėmis, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure* atveju. Skundžiamos nutarties 21 punkte Bendrasis Teismas pabrėžė, kad vien per ilga pašto siuntos pristatymo trukmė pati savaime negali būti laikoma aplinkybėmis, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure* atveju, nuo kurių apeliančė negalėjo apsisaugoti, nebent atsirado kitų ypatingų aplinkybių, pavyzdžiui, administravimo sutrikimų, gaivalinė nelaimė ar streikas.

- 23 Skundžiamos nutarties 26 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, jog apeliantė, atsakydama į Bendrojo Teismo pateiktą prašymą pateikti informacijos, nurodė, kad, pirma, siuntą su pasirašytu ieškinio originalu išsiuntė registruotu laišku su patvirtinimo apie gavimą forma ir, antra, atsižvelgdama į savo žinias, ji manė, jog paprastai išsiųstą dokumentą Bendrojo Teismo kanceliarija gauna prieš pasibaigiant dešimties dienų terminui. Bendrasis Teismas nusprendė, kad nors apeliantė ir privalėjo atidžiai stebėti pašto siuntos pristatymo procedūrą, ji šiuo klausimu nepateikė jokių paaiškinimų.
- 24 Be to, minėtos nutarties 27 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad RF nenurodė jokių kitų ypatingų aplinkybių, kaip antai administravimo sutrikimų, gaivalinės nelaimės ar streiko.
- 25 Skundžiamos nutarties 28 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, jog apeliantė neįvykdė jai tenkančios pareigos pateikti įrodymų, kad pašto siuntos pristatymo trukmė buvo lemiamą termino praleidimo priežastis, nes tai buvo neišvengiamas įvykis, nuo kurio apeliantė negalėjo apsisaugoti.
- 26 Skundžiamos nutarties 29 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad RF neįrodė, jog šiuo atveju buvo aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure*, ir atmetė ieškinį dėl panaikinimo kaip akivaizdžiai nepriimtina.

Šalių reikalavimai Teisingumo Teisme

- 27 RF Teisingumo Teismo prašo:
- panaikinti skundžiamą nutartį ir grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad jis ją išnagrinėtų ir priimtų sprendimą dėl esmės, kurį būtų galima skusti apeliacine tvarka,
 - jeigu Teisingumo Teismas pripažintų, kad įvykdytos sąlygos galutiniam sprendimui šioje byloje priimti, panaikinti skundžiamą nutartį ir visiškai patenkinti visus pirmosios instancijos teisme pareikštus reikalavimus,
 - priteisti iš Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 28 RF taip pat prašo priimti tam tikrus dokumentus kaip naujus įrodymus.
- 29 Europos Komisija Teisingumo Teismo prašo:
- atmesti apeliacinį skundą,
 - priteisti iš RF bylinėjimosi išlaidas.

Dėl prašymo priimti naujus įrodymus

- 30 Prašymas priimti naujus įrodymus turi būti atmestas. Iš tiesų pagal SESV 256 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmą pastraipą apeliacinis skundas paduodamas tik teisės klausimais, o ne dėl faktinių aplinkybių vertinimo, todėl nauji įrodymai apeliaciniame procese yra nepriimtini (šiuo klausimu žr. 1995 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Henrichs / Komisija*, C-396/93 P, EU:C:1995:280, 14 punktą ir 2008 m. sausio 25 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Provincia di Ascoli Piceno ir Comune di Monte Urano / Apache Footwear ir kt.*, C-464/07 P(I), nepaskelbta Rink., EU:C:2008:49, 12 punktą).

Dėl apeliacinio skundo

31 Grįsdama savo apeliacinį skundą RF nurodo keturis pagrindus.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo ir antrojo pagrindų

Šalių argumentai

- 32 Savo pirmuoju pagrindu, susijusiu su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 ir 53 straipsnių pažeidimu, RF kaltina Bendrąjį Teismą, kad skundžiamos nutarties 17–22 punktuose sąvoką „*force majeure*“ jis klaidingai prilygino sąvokai „aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti“. Remdamasi 2014 m. rugsėjo 30 d. Nutarties *Faktor B. i W. Gęsina / Komisija* (C-138/14 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2014:2256) 22 punktu, RF primena, kad Bendrojo Teismo procedūros reglamente nustatytas dešimties dienų terminas atitinka laikotarpį, per kurį bet kokia pašto siunta iš bet kurio Sąjungos taško paprastai turi pasiekti Bendrojo Teismo kanceliariją, neatmetant galimybes, kad šis terminas viršytas. Ji daro išvadą, kad tai, jog minėtas terminas viršytas dėl pašto paslaugų teikėjo nulemtų priežasčių, neginčijamai yra aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti, t. y. nenumatytos aplinkybės.
- 33 Šį argumentą patvirtina Bendrojo Teismo procedūros reglamento praktinių vykdymo nuostatų 80 punktas, pagal kurį šaliai atstovaujančio asmens pasirašytas originalas turi būti išsiųstas nedelsiant po to, kai kopija buvo perduota telefaksu.
- 34 Galiausiai RF tvirtina, kad dėl Bendrojo Teismo skundžiamoje nutartyje pateikto sąvokos „aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti“ aiškinimo atsiranda diskriminacija, nes Lenkijoje gyvenamąją vietą ar buveinę turinti bylos šalis negali pasinaudoti taisyklėmis, pagal kurias bylos šalys, kurių gyvenamoji vieta ar buveinė geografiniu požiūriu yra nutolusi nuo Bendrojo Teismo buveinės, ieškinį gali siųsti telefaksu. Iš tiesų šioms bylos šalims nėra reikalo siųsti ieškinio telefaksu, nes pasirašytą originalą Bendrasis Teismas gali gauti jau pasibaigus dešimties dienų terminui. Tačiau negalima reikalauti, kad tokios bylos šalys savo ieškinius Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktų asmeniškai.
- 35 Antruoju pagrindu RF mano, jog Bendrasis Teismas, teigdamas, kad ieškinys yra akivaizdžiai nepriimtinas, pažeidė Procedūros reglamento 126 straipsnį.
- 36 Komisija ginčija šių pagrindų pagrįstumą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 37 Reikia pažymėti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją dėl ieškinio pareiškimo terminų laikymosi „aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti“ ir „*force majeure*“ sąvokos apima tuos pačius elementus ir turi tokias pačias teises pasekmes. Skundžiamos nutarties 17 punkte Bendrasis Teismas nepadare teisės klaidos primindamas, kad šios sąvokos apima objektyvų elementą, susijusį su neįprastomis aplinkybėmis, kurios nepriklauso nuo ieškovės, ir subjektyvų elementą, susijusį su jos pareiga apsaugoti nuo neįprasto įvykio padarinių imantis tinkamų priemonių, nesukeliančių jai pernelyg didelių nuostolių (1994 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Bayer / Komisija*, C-195/91 P, EU:C:1994:412, 32 punktas; 2007 m. lapkričio 8 d. Nutarties *Belgija / Komisija*, C-242/07 P, EU:C:2007:672, 17 punktas ir 2014 m. rugsėjo 30 d. Nutarties *Faktor B. i W. Gęsina / Komisija*, C-138/14 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2014:2256, 19 punktas).
- 38 Teisingumo Teismas pabrėžė, kad ieškovas turi atidžiai stebėti pradėto proceso eigą ir, be kita ko, elgtis rūpestingai, kad būtų laikomasi nustatytų terminų (1994 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Bayer / Komisija*, C-195/91 P, EU:C:1994:412, 32 punktas; 2007 m. lapkričio 8 d. Nutarties *Belgija / Komisija*, C-242/07 P, EU:C:2007:672, 17 punktas ir 2014 m. rugsėjo 30 d. Nutarties *Faktor B. i W. Gęsina /*

Komisija, C-138/14 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2014:2256, 19 punktą), ir kad „*force majeure*“ ir „aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti“ sąvokos netaikomos tokiai situacijai, kai apdairus ir nuovokus asmuo objektyviai galėtų išvengti ieškiniui pareikšti nustatyto termino pabaigos (šiuo klausimu žr. 1984 m. liepos 12 d. Sprendimo *Valsabbia / Komisija*, 209/83, EU:C:1984:274, 22 punktą ir 2014 m. rugsėjo 30 d. Nutarties *Faktor B. i W. Gęsina / Komisija, C-138/14 P*, nepaskelbta Rink., EU:C:2014:2256, 20 punktą).

- 39 Vis dėlto šiuo atveju apeliantė tik teigia, kad Bendrojo Teismo procedūros reglamente nustatytas fiksuotas dešimties dienų terminas dėl nuotolių buvo viršytas dėl pašto paslaugų teikėjo nulemtų priežasčių, neįrodydama, kad, kaip savo išvados 71 punkte nurodė generalinis advokatas, ji ėmėsi visų tinkamų priemonių, kad apsaugotų nuo tokio įvykio, nes pasirašyto originalo išsiuntimas iš karto po to, kai kopija buvo perduota telefaksu, buvo tik viena iš priemonių, kurių reikia imtis šiuo tikslu.
- 40 Tokią išvadą patvirtina Teisingumo Teismo jurisprudencija, pagal kurią tai, kad Bendrojo Teismo procedūros reglamente nustatytas fiksuotas dešimties dienų terminas, per kurį galima išsiųsti originalą po to, kai jis buvo išsiųstas elektroniniu paštu, nereiškia, kad pašto siuntos pristatymas per ilgesnį nei dešimties dienų terminą yra aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure* atvejis. Kaip ir Bendrojo Teismo procedūros reglamento 60 straipsnyje numatytas fiksuotas dešimties dienų terminas dėl atstumo, dešimties dienų terminas, kuris buvo nustatytas Bendrojo Teismo procedūros reglamento 73 straipsnio 3 dalyje, leido atsizvelgti į ilgesnius ar trumpesnius atstumus ir į kintantį pašto paslaugų teikėjų spartumą. Taigi šis terminas atitinka ne maksimalų laikotarpį, užtikrinantį pašto siuntos pristatymą, bet laikotarpį, per kurį bet kokia pašto siunta iš bet kurio Sąjungos taško paprastai turi pasiekti Bendrojo Teismo kanceliariją, neatmetant galimybes, kad šis laikotarpis gali būti viršytas (pagal analogiją žr. 2014 m. rugsėjo 30 d. Nutarties *Faktor B. i W. Gęsina / Komisija, C-138/14 P*, nepaskelbta Rink., EU:C:2014:2256, 22 punktą).
- 41 Priešingai, nei teigia apeliantė, pašto siuntų pristatymo terminas, kuris būtų ilgesnis nei dešimt dienų, yra ne nenumatytas įvykis, o galimybė, kuri gali atsirasti nepaisant pašto paslaugų teikėjų nuorodų.
- 42 Taigi vien ilga pašto siuntos pristatymo trukmė – nesant kitų ypatingų aplinkybių – savaime negali būti laikoma aplinkybėmis, kurių nebuvo galima numatyti, ar *force majeure* atveju, nuo kurių apeliantė negalėjo apsaugoti (šiuo klausimu žr. 2014 m. rugsėjo 30 d. Nutarties *Faktor B. i W. Gęsina / Komisija, C-138/14 P*, nepaskelbta Rink., EU:C:2014:2256, 23 punktą).
- 43 Dėl tų pačių priežasčių iš Bendrojo Teismo procedūros reglamento praktinių vykdymo nuostatų 80 punkto negalima daryti išvados, kad tais atvejais, kai šaliai atstovaujančio asmens pasirašytas dokumento originalas buvo išsiųstas nedelsiant, tuojau pat po jo išsiuntimo telefaksu, bet koks šio dokumento gavimas pasibaigus dešimties dienų terminui turi būti laikomas aplinkybėmis, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure* atveju. Iš tiesų šios praktinės nuostatos, kuriose pateikiami paaiškinimai ir patarimai šalims, siekiant paskatinti jas atkreipti dėmesį į terminų laikymąsi, jokių būdu negali prieštarauti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsniui, atsizvelgiant į tai, kaip jis aiškinamas Teisingumo Teismo jurisprudencijoje.
- 44 Kiek tai susiję su argumentu, jog yra tariama diskriminacija, kylanti iš jurisprudencijos dėl „aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti“ sąvokos, Teisingumo Teismas ne kartą yra nusprendęs, kad nuo Sąjungos teisės normų dėl procesinių terminų taikymo galima nukrypti tik visiškai išimtinėmis aplinkybėmis – atsiradus aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure*, kaip nustatyta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsnio antroje pastraipoje, nes griežtas šių teisės normų taikymas atitinka teisinio saugumo reikalavimą ir būtinybę vengti bet kokios diskriminacijos ar savivalės vykdant teisingumą (2007 m. lapkričio 8 d. Nutarties *Belgija / Komisija, C-242/07 P*, EU:C:2007:672, 16 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 45 Tai, kad nepripažįstama, jog ilga pašto paslaugų teikimo trukmė savaime gali būti laikoma aplinkybėmis, kurių nebuvo galima numatyti, ar *force majeure* atveju, yra taisyklė, kuri taikoma visiems asmenims, neatsižvelgiant į jų gyvenamąją vietą arba buveinę ar atitinkamo dokumento išsiuntimo vietą. Taikant šią taisyklę užkertamas kelias bet kokiai asmenų diskriminacijai ar savavališkam elgesiui su asmenimis, niekam nesuteikiant palankesnių sąlygų, kai grindžiamos ir įrodomos netikėtai atsiradusios aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure* atvejis.
- 46 Taigi reikia atmesti du pirmuosius apeliacinio skundo pagrindus.

Dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo

Šalių argumentai

- 47 Trečiuoju pagrindu RF kaltina Bendrąją Teismą klaidingai nusprendus, kad ji neįrodė, jog buvo aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsnio antrą pastraipą, ir šiuo klausimu kritikuoja skundžiamos nutarties 26 punkte pateiktas išvadas. Ji teigia, kad sunku įsivaizduoti, kokių „papildomų priemonių“ ji galėjo imtis, kad būtų išvengta vėlavimo pristatant siuntą, nes remdamasi paslauga „siuntimo stebėjimas“ ji tikrino siuntimo eigą, net jeigu ir nuo tam tikro momento vėliau jau nebetikrino siuntimo. Ji mano, kad Bendrojo Teismo nuomonė, jog ji galėjo turėti įtakos siuntos pristatymo terminui, yra akivaizdžiai nepagrįsta.
- 48 Komisija teigia, kad trečiasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepriimtinas, nes apeliantė, nenurodydama, kad Bendrajam Teismui pateikti įrodymai buvo iškreipti, ginčija jo pateiktą vertinimą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 49 Pažymėtina, kad skundžiamos nutarties 26 punkte Bendrasis Teismas priminė, jog pati apeliantė pranešė, kad siuntą su pasirašytu ieškinio originalu išsiuntė registruotu laišku su patvirtinimo apie gavimą forma, tačiau nenurodė jokių kitų veiksmų. Minėtos nutarties 27 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad RF nenurodė jokių kitų ypatingų aplinkybių, kaip antai administravimo sutrikimų, gaivalinės nelaimės ar streiko. 28 punkte jis padarė išvadą, jog apeliantė neįvykdė jai tenkančios pareigos pateikti įrodymų, kad pašto siuntos pristatymo trukmė buvo lemiama termino praleidimo priežastis, nes tai buvo neišvengiamas įvykis, nuo kurio apeliantė negalėjo apsisaugoti.
- 50 Vis dėlto tokie aspektai susiję su faktų nustatymu ir įrodymų vertinimu, kurių Teisingumo Teismas neturi persvarstyti, nebent yra iškreipymo atvejis, kuris šiuo atveju nenurodomas. Iš tiesų, kaip nurodyta šio sprendimo 30 punkte, apeliaciniame procese Teisingumo Teismo jurisdikcija apsiriboja teisės klausimais.
- 51 Atsižvelgdamas į šias konstatuotas faktines aplinkybes, Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos skundžiamos nutarties 29 punkte, konstatuodamas, kad apeliantė neįrodė, jog šioje byloje buvo aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure*.
- 52 Tokiomis aplinkybėmis trečiąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl apeliacinio skundo ketvirtąjo pagrindo

Šalių argumentai

- 53 Ketvirtuoju pagrindu RF nurodo, jog Bendrojo Teismo pateiktas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsnio išaiškinimas, kad pašto paslaugų teikėjo vėlavimas, dėl kurio buvo praleistas terminas dėl nuotolių, nepatenka į sąvoką „aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti“, yra 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 1 straipsnio, 6 straipsnio 1 dalies ir 14 straipsnio pažeidimas. Ji teigia, kad dėl šio išaiškinimo atsiranda nevienodas požiūris pagal gyvenamąją vietą ar buveinę, todėl jis yra diskriminacinis. RF manymu, dėl to kylantis nagrinėjamų pagrindinių teisių apribojimas nėra nei būtinas, nei proporcingas siekiamam tikslui.
- 54 Komisija teigia, kad ketvirtasis pagrindas yra nepriimtinas, nes jis pernelyg neapibrėžtas ir bet kuriuo atveju nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 55 Reikia priminti, kad veiksmingos teisminės gynybos principas yra bendrasis Sąjungos teisės principas, kuris šiuo metu įtvirtintas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje ir Sąjungos teisėje atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalį (2014 m. liepos 10 d. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 40 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 56 Šis principas, pagal kurį siekiama užtikrinti kiekvienam asmeniui teisingą bylos nagrinėjimą, netrukdo numatyti termino, per kurį būtų galima pareikšti ieškinį teisme (2010 m. lapkričio 16 d. Nutarties *Internationale Fruchthofgesellschaft Weichert / Komisija*, C-73/10 P, EU:C:2010:684, 48 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 57 Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, jog teisės į veiksmingą teisminę gynybą visiškai nepaveikia griežtas Sąjungos teisės aktų, susijusių su procesiniais terminais, taikymas, kuris pagal suformuotą jurisprudenciją atitinka teisinio saugumo reikalavimą ir būtinybę vengti bet kokios diskriminacijos ar savivalės vykdant teisingumą (2010 m. lapkričio 16 d. Nutarties *Internationale Fruchthofgesellschaft Weichert / Komisija*, C-73/10 P, EU:C:2010:684, 49 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 58 Be to, iš jurisprudencijos aišku, kad leidimo nukrypti nuo minėtų nuostatų negalima pateisinti aplinkybe, jog pagrindinėms teisėms kyla grėsmė. Iš tiesų taisyklės, susijusios su ieškinių terminais, yra imperatyvios, ir teismas jas turi taikyti taip, kad užtikrintų teisinį saugumą ir subjektų lygybę prieš įstatymą (2010 m. lapkričio 16 d. Nutarties *Internationale Fruchthofgesellschaft Weichert / Komisija*, C-73/10 P, EU:C:2010:684, 50 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 59 Galiausiai, kaip matyti iš šio sprendimo 45 punkto, taikant taisyklę, kad ilga pašto paslaugų teikimo trukmė pati savaime negali lemti aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure* atsiradimo, užkertamas kelias bet kokiai asmenų diskriminacijai ar savavališkam elgesiui su jais, nes niekam neturi būti suteikiamos palankesnės sąlygos, kai grindžiamos ir įrodomos netikėtai atsiradusios aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure* atvejais.
- 60 Todėl ketvirtasis pagrindas yra nepagrįstas.
- 61 Kadangi nė vienas apeliacinio skundo pagrindas nebuvo pripažintas pagrįstu, apeliacinį skundą reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 62 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal to paties reglamento 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.
- 63 Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas iš RF ir RF pralaimėjo bylą, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Atmesti prašymą priimti naujus įrodymus.**
- 2. Atmesti apeliacinį skundą.**
- 3. RF padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jos priteisiamos Komisijos patirtos bylinėjimosi išlaidos.**

Parašai.